

יולי 2021

לכבוד :
מנהלי בתי הספר
מנהלי קונסרבטוריונים
ומורים לנגינה

שלום רב !

חוזר מפמ"ר לרסיטלים לשנה"ל תשפ"ב

השנתיים האחרונות היו שונות מכל מה שהכרנו בעבר. לצד אתגרים אישיים רבים, נאלצתם כאנשי חינוך להתמודד עם מציאות מורכבת ומשתנה. חרף המציאות המורכבת, בבחינות הרסיטל שהתקיימו בתשפ"א שמענו תלמידי רסיטל שניגנו ושרו ברמה מאוד גבוהה, וזה הודות ליכולת שלכם להתמודד עם האתגרים שהצריכו שינוי בדרכי ההוראה. לאורך כל התקופה התגליתם אתם המורים בשעתכם היפה, היצירתית, המנהיגותית והאחראית והצלחתם לייצר למידה איכותית בתקופה מורכבת זו ללא כל הכנה מראש ולהתמודד בהצלחה רבה המעוררת השראה.

ברצוננו להודות לכם על העבודה הקשה וההירתמות לתהליך בחינת הבגרות בנגינה (רסיטל). התרשמנו עמוקות מהדאגה שלכם לתלמידים וממחויבותכם העמוקה להובילם להצלחות. זה לא מובן מאליו וראוי להערכה. מבחן הרסיטל הינו סיכום עבודה תהליכית של בניית אבן על אבן, שעות על גבי שעות של אימון והכנה נפשית למעמד קונצרט הרסיטל. בחוזר זה, ניתן למצוא את כל המידע הנדרש על מנת להיערך באופן מיטבי לבחינת הרסיטל. צוות הפיקוח ואנוכי השקענו זמן ומשאבים על מנת להנגיש היטב את המידע לקראת בחינת הרסיטל מתוך רצון לתת לתלמידים, למוסד בו הם לומדים ולמורים כלים של תיאום ציפיות והבנה של תהליכי הערכת המבחן של המשרד. לחוזר זה מצורפים מאגרי יצירות המתאימות למבחן הרסיטל ע"פ כלים, תקופות ודרגות קושי, וכן מצורפים המחווניים על פיהם יעריכו הבוחנים את יכולת הנגינה בבחינת הרסיטל (מדרג ציונים ותת קטגוריות). כמו כן מצ"ב מהלך הבחינה, על מנת שתערכו לכך באופן הראוי ביותר מכל היבט.

על מנת ליעל את התהליך ניתן כבר בתהליך הרישום לקבל אישור לתוכנית הרסיטל במידה והיצירות נבחרו מתוך המאגר. מאגרי היצירות מקושרים לטופס ההגשה של התלמיד.

נגנים הנבחרים בבחינת רסיטל נמנים על פלח אוכלוסיית הנגנים שהישגיהם בנגינה גבוהים ומשמעותיים. נגני הרסיטל מהווים מודל לחיקוי, נגנים אלה מהווים דוגמה אישית במיטבה ובאמצעות הישגיהם הגבוהים החינוך המוזיקלי נמשך כלפי מעלה. אין לנו ספק שנגני הרסיטל יהוו את המסד למנהיגות העתיד בתחום המוזיקה.

נגני הרסיטל, לא הגיעו לרגע הזה לבדם. תלמידים אלה זקוקים למשפחה, שתתמוך ותחבק את רעיון לימודי המוזיקה לעומק. תלמידים אלה זקוקים למורים מקצועיים, שידעו לפתח אותם, לדרוש, למתוח יכולות, להוציא מהם את המיטב תוך סבלנות וחום אנושי. הם זקוקים לבי"ס שיכיר בהם כנגנים מובילים, שיידע "לתפור" להם "חליפה" נכונה, שתאפשר להם לעמוד במשימות הבית ספריות וגם לפתח את יכולותיהם בתחום המוזיקה.

ברצוננו להדגיש שעבור הנגנים שמצטיינים בבחינת הרסיטל ויומלצו ע"י הבוחנים קיימת מדרגה נוספת של הצטיינות - תחרות של מצטייני המצטיינים. פרטים על תחרות זו יישלחו בהמשך במידה ויאושר התקציב ורמת התחלואה תאפשר לקיים זאת).

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על המוזיקה

אנו עומדים בפני שנת לימודים, ומייחלים לחזרה לשגרה. אנו נערכים למיקוד בחומר הלימוד בדומה מאוד לשנת הלימודים הקודמת לתלמידי יב של השנה, ולוקחים בחשבון את הפערים שנוצרו בשנתיים שחלפו (תש"ף ותשפ"א). מיקוד מדויק בהמשך החוזר.

עם סיום חופשת הקיץ ובפתחה של שנת תשפ"ב הבאה עלינו לטובה, אנו מבקשים לברך אתכם בברכת שנת לימודים פורייה ומוצלחת עם המשך עשייה מוזיקלית חינוכית, איכותית ומגוונת, שנת יצירה, שנה של גילוי עניין, אתגר והנאה בתהליך ההוראה.

אנו מקווים שבעבודה רצופה מתוך שותפות כנה אתכם, מנהלי הקונסרבטוריון, רכזי המגמות ומורי הנגינה, נצליח להוביל למידה איכותית ונצליח בתקופת הזמן הזו להצמיח גם יצירתיות ומשמעות בלמידה.

קופרוסר בצלאל, מפמ"ר מוזיקה
רן נחום, רכז רסיטלים וצוות הפיקוח

חוזר מפמ"ר מוסיקה תשפ"ב

בחינת בגרות במוסיקה-רסיטל דרישות והנחיות לשנה"ל – תשפ"ב

תוכן עניינים

- 5..... הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית ואגף אמנויות
- 5..... קידום החינוך לאמנויות בחברה הערבית
- 5..... בתי ספר לאמנויות וכיתות ייחודיות
- 6..... **כללי**
- 6..... הוראות כלליות
- 7..... רמות הבחינה
- 7..... טווח הלימודים
- 7..... נוהל הגשת הבקשה
- 8..... לוח זמנים
- 8..... מועדי הבחינה
- 8..... נוהל הבחינה
- 9..... **תכנית הבחינה**
- 9..... מוסיקה קלאסית
- 10..... שירה אמנותית
- 11..... ג'אז - נגינה
- 14..... פופ-רוק - נגינה
- 16..... ג'אז-פופ-רוק - שירה
- 18..... **כלי הקשה**
- 18..... מסלול א' - כלי מקלדת (קסילופון, מרימבה, ויברפון) - 4 יצירות
- 18..... מסלול ב' - מערכת תופים ורב-כלי - 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :
- 19..... מסלול ג' - טימפני - 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :
- 20..... **כלים עתיקים**
- 21..... מוסיקה ערבית מזרחית
- 22..... **כלים עממיים**
- 23..... **קומפוזיציה**

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף א' אמנויות
 הפיקוח על המוזיקה

- =====
- 24..... העבודה העיונית הנלווית בתחום הקלאסי
- 25..... העבודה העיונית הנלווית בתחום שירה אמנותית
- 26..... העבודה העיונית הנלווית בתחומי הג'אז, הפופ והרוק
- 28..... העבודה העיונית הנלווית בתחום הקומפוזיציה
- 29..... אופן ההתקשרות

הודעות כלליות המזכירות הפדגוגית ואגף אמנויות

Head of Pedagogical Affairs

رئيس السكرتارية التربوية

להלן מספר נושאים מרכזיים במסגרת התפיסה הפדגוגית שהמשרד מוביל.

למידה עצמאית ולמידת עמיתים

למידה עצמאית מתרחשת כאשר התלמידים מתכננים ומנהלים את הלמידה, מגיעים לתוצר ושותפים להערכה. למידה שיתופית מתרחשת כאשר התלמידים מתנסים בלמידה בצוות מתכנן, יוזם ומבצע. תקופת הקורונה אילצה אותנו לכוון את התלמידים ללמידה עצמאית יותר. עלינו לראות בכך הזדמנות חשובה תוך קידום ופיתוח אסטרטגיות המזמנות למידה עצמאית גם אחרי הקורונה. שבעת העקרונות מקדמי הלמידה העצמאית הם: הגברת המוטיבציה; המודעות והכוונה עצמית; ידע והתנסות קודמים; ביצוע הבנה; הקשר רלוונטי ואותנטי; דיאלוג ומשוב.

מתוך המאמר - למידה בצל מגפת הקורונה – הזדמנות לקידום למידה עצמאית.

<https://www.edunow.org.il/article/3975>

קידום החינוך לאמנויות בחברה הערבית

בימים אלה מגיעה לכדי מימוש יוזמה חדשנית להרחבת הקונסרבטוריון במעלות תרשיחא שיהפוך לקמפוס פתוח ללימודי תעודה במקצועות. הקמפוס יהווה מרחב תוסס, ייחודי, אקטיביסטי ומקצועי המבקש ליצור הזדמנויות לדיאלוג ולחיים משותפים. העיסוק באמנויות יעודד בעיקר את היצירה האישית, את הקשר לתרבות ולשורשים ויאפשר חינוך רב-תרבותי ורב-זהותי, סולידריות חברתית, שוויון וצדק. בוגרי המקום, האמנים והיוצרים יהוו גשר לשינוי בישוב ובחברה בה ישתלבו.

בתי ספר לאמנויות וכיתות ייחודיות

אגף אמנויות המופקד על תחומי האמנויות במערכת החינוך רואה לעצמו חובה להסדיר את ההכרה והתקצוב של בתי הספר לאמנויות וזאת באמצעות הבחנה בין שלושה דגמים מובהקים הבנויים באופן הידרכי מהרחבה להתמקדות ולמצוינות באמנויות. ההסדרה חיונית למקבלי החלטות במשרד החינוך וברשויות, למנהלי בתי הספר, להורים ולתלמידים. התשתית המשותפת לשלושת הדגמים תהייה לימוד שטתי ורציף של האמנויות כחלק מתכנית הלימודים הבית ספרית, במרחבי לימוד מתאימים, לכל שכבות הגיל ולכלל התלמידים בבית הספר. ההבדלים בין הדגמים יהיו בכמות ובאיכות של שלוש תשומות יסוד בחינוך: תכניות הלימודים, משאבי אנוש, מתקנים ועזרי לימוד.

כללי

הוראות כלליות

תלמידים העוסקים בלימודי הנגינה באופן שיטתי ורצוף לאורך שנים רשאים לגשת לבחינת בגרות בנגינה ובשירה. בחינת בגרות זו נותנת הכרה והערכה למאמץ ולהשקעה הרבה בלימודיהם. תלמידים העונים על אמות המידה של תכנית הבחינה הנדרשת יגישו את מועמדותם באמצעות טופס הבקשה המקוון ל"בחינת בגרות במוסיקה-רסיטל". החל משנה"ל תשע"ז התחיל יישום תהליך "רישום מוקדם" לתלמידים הנמצאים בכיתה י' ולומדים בקונסרבטוריון מפוקח. הבחינה כוללת רסיטל ועבודה עיונית נלווית בכתב. תהליך הבחינה הינו תלת שנתי (י-יב).

(לקישור לטופס ההרשמה המוקדם << לחץ כאן >>)

להלן מספר כללים:

- בחינת הבגרות במוסיקה-רסיטל מתקיימת אך ורק בכיתה י"ב.
- אין אפשרות להיבחן בשני כלים או בשני תחומים.

בשנה"ל תשפ"ב ניתן יהיה לגשת לבחינת בגרות מוסיקה-רסיטל במחלקות הבאות:

- ✓ מחלקת פסנתר
- ✓ מחלקת כלי קשת
- ✓ מחלקת כלי נשיפה (עץ ומתכת)
- ✓ מחלקת כלי פריטה
- ✓ שירה אמנותית (קלאסית)
- ✓ ג'אז - נגינה
- ✓ פופ-רוק - נגינה
- ✓ ג'אז-פופ-רוק - שירה
- ✓ מחלקת כלי הקשה
- ✓ כלים עתיקים
- ✓ מוסיקה ערבית-מזרחית
- ✓ כלים עממיים

בקשות החורגות ממחלקות הכלים הללו יידחו על הסף. על מוסדות החינוך להקפיד שתלמידיהם לא יתכוננו לבחינה בגרות זו בכלים החורגים מן הרשימה המפורטת בטופס הבקשה.

בנוסף לבחינה במחלקות המפורטת לעיל, ניתן לגשת לבחינת רסיטל בקומפוזיציה (פרטים בהמשך

חוזר זה).

רמות הבחינה

ניתן לגשת לבחינת בגרות מוסיקה-רסיטל בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

טווח הלימודים

- ❖ אישור התכנית נקבע בהתאם לרמת הקושי של היצירות המבוצעות. יחד עם זאת, יש להביא בחשבון את משך לימודי הנגינה הנדרש על מנת להגיע לרמה הנדרשת בבחינות הבגרות.
- ❖ שנות לימוד הנגינה המפורטות מתייחסות ללמידה רצופה עם מורה עד ליום רסיטל הבגרות (לא ניתן לגשת לרסיטל ללא לימוד נגינה/שירה בפועל)
- משך הלימודים הנדרש לרמה של 5 יח"ל הוא:
  - פסנתר, כלי קשת, כלים עתיקים - לפחות 8 שנות לימוד.
  - כלי נשיפה, כלי פריטה - לפחות 5 שנות לימוד.
  - כלי הקשה - לפחות 5 שנות לימוד.
  - מוסיקה ערבית מזרחית, כלים עממים - לפחות 5 שנות לימוד.
  - שירה אמנותית - לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחלופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה.
  - ג'אז (נגינה) - לפחות 5 שנות לימוד רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחלופין, 6 שנות לימוד מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.
  - פופ-רוק (נגינה) - לפחות 5 שנות לימוד רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחלופין, 6 שנות לימוד מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.
  - ג'אז-פופ-רוק (שירה) - לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחלופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה.

נוהל הגשת הבקשה

- קישור לטופס הבקשה המקוון < www.y-noam.com/resitalim/tofes_resital_2022.xlsm
- בטופס הבקשה יש לפעול בהתאם להנחיות המופיעות באתר מפמ"ר מוסיקה ולצרף את כל הטפסים הנלווים הנדרשים. לא ניתן לשלוח חוות דעת ללא חתימה (אלקטרונית או בכתב יד).
- תלמידים הלומדים במגמת מוזיקה או קונסרבטוריון – מומלץ שאדם מהמוסד הלימודי יעבור על טופס הרסיטל טרם הגשתו.
- תלמיד/ה הלומד/ת פחות משנתיים אצל מורה הנגינה/השירה הנוכחי, מחויב/ת לצרף חוות דעת של מורה הנגינה/שירה הקודם.
- במסגרת רסיטל בתחום הקלאסי מומלץ לבחור יצירות מתוך מאגרי היצירות הרשמיים:
מאגר יצירות קלאסי כללי, מאגר יצירות לשירה אמנותית, מאגר יצירות לחלילית.
- יצירות שייבחרו מתוך המאגר יאושרו באופן אוטומטי, בעוד יצירות שאינן במאגר יועברו לאישור ועדה.
- תשומת לב!
  - לא יתקבלו טפסים נלווים בדואר, בפקס אלא רק כקבצים מצורפים לטופס המקוון (Excell).
  - בעת מילוי הטופס יש לוודא בחירת כלי הנגינה המדויק (זמרים מתבקשים לבחור בשירה קלאסית/שירה פופ-רוק-ג'אז).

לוח זמנים

מועד שליחת הטפסים המקוונים יתבצע בין התאריכים 1 בספטמבר 2021 עד 10 באוקטובר 2021. המערכת תיסגר ביום ראשון 10 באוקטובר 2021 בשעה 23:00, **טפסי בקשה שיגיעו לאחר מועד זה ידחו על הסף ולא יטופלו.** התוכנית המוגשת היא סופית. אין אפשרות לשנות את הרפרטואר. הערות או אישורים להצעות יישלחו לבתי הספר עד סוף חודש דצמבר 2021. זימונים לבחינה יישלחו לבתי הספר החל מחודש ינואר 2022, כחודש לפני מועד הבחינה. תוצאות המבחן תישלחנה לתחנה לקליטת הציונים עד אמצע יולי 2022. הציונים יועברו לתלמידים באמצעות הנהלת בית הספר.

מועדי הבחינה

- הבחינות תיערכנה בין החודשים פברואר-אפריל 2022. הערה: קודם מועד הבחינה יש לאפשר לתלמיד להופיע ב"קונצרט הרצה". הדרישות המפורטות להשמעות אלה יפורסמו במסמך המיועד לתלמידי הקונסרבטוריונים המוכרים על ידי משרד החינוך.
- מועד הבחינה אינו ניתן לדחייה או לשינוי.
- אי יכולתו של מלווה-מנגן להגיע לבחינה אינה סיבה לדחייתה.
- חובה להודיע על ביטול הרסיטל לא יאוחר מיום 1 בינואר 2022.

נוהל הבחינה

- משך הבחינה כ- 30 דקות.
- לא ניתן יהיה לבצע יצירה שלא עברה אישור מוקדם של הפיקוח.
- חובה להביא את חוברות התווים של היצירות המבוצעות ברסיטל.
- כל הנבחנים חייבים להביא את כלי הנגינה פרט לפסנתר ולמערכת תופים.
- אין לקיים כל דיון או שיחה עם הבוחנים במהלך הבחינה שלא ביוזמתם.
- אין להקליט את מהלך הבחינה.
- לא תותר כניסה לאנשים שאינם חלק מביצוע הבחינה.
- הופעת הנבחנים מחייבת בלבוש רשמי ומכובד.
- צוות הבוחנים מנוע מלמסור כל הערכה, ציון או ביקורת בתום הבחינה. מצ"ב קובץ דרישות ונהלים עדכניים המסביר התנהלות הבחינה.
- לאחר קבלת תאריך לבחינה, על ביה"ס לבצע הזמנה להקצאת בוחנים במערכת שילובית (הזמנה אישית לא קבוצתית) ולצייד את התלמיד באסמכתא ולהציגה בפני הבוחנים.
- תלמידים הלומדים בקונסרבטוריונים שבפיקוח משרד החינוך יהיו זכאים לציון בית ספרי מטעם קונסרבטוריונים אלה. הפירוט הנדרש של נוהל זה יתפרסם למנהלי המוסדות המוכרים בנפרד.

תכנית הבחינה

מוסיקה קלאסית

ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות מתקופות שונות: 3 יצירות לבחירה מן התקופות הטרנס קלאסית, הקלאסית, הרומנטית, והמודרנית; ויצירה ישראלית חובה.

1. יצירה מהתקופה הטרנס קלאסית - בפסנתר - היצירה הטרנס קלאסית צריכה להיות יצירה רב-קולית
2. יצירה מהתקופה הקלאסית
3. יצירה מהתקופה הרומנטית
4. יצירה אימפרסיוניסטית או בת-זמננו
5. יצירה ישראלית (חובה)

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.
החל משנת תשפ"ב יצירות המופיעות במאגר יאושרו באופן אוטומטי, בעוד יצירות שאינן מופיעות במאגר יעברו לאישור ועדה.

- בהרכבת התכנית יש לתת עדיפות לספרות המקורית. בהעדר יצירה טרנס קלאסית מתאימה, כגון ספרות כלי נשיפה מעץ וכלי נשיפה ממתכת, ניתן להמירה ביצירה מודרנית מן המאה ה-20.
- תכנית הבחינה בסקסופון תכלול יצירה אחת לפחות מהספרות המקורית לכלי.
- היצירה המרכזית בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות (מתוך סונטה, קונצ'רטו, וריאציות). על הפרקים הנבחרים להיות בעלי אופי שונה (מנוגדים באופיים). חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.
- יש לסמן את היצירה המרכזית בטופס הרסיטל.
- אם נבחרת יצירה שאינה מוכרת או יצירה מקורית לרפרטואר, יש לשלוח את תווי היצירה עם טופס הרסיטל.
- תלמיד שמנגן בהרכב קאמרי רשאי להמיר את אחת היצירות שבתכנית, פרט ליצירה המרכזית, לקטע קאמרי בו הוא מנגן את התפקיד המרכזי.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל. המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זו הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<[הקלק כאן למחווה](#)>>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

שירה אמנותית

ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

הבחינה בשירה אמנותית מחייבת:

- א. לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחילופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה, או חברות קבועה במקהלה אמנותית שנתמכת ע"י מינהל התרבות שבמשרד התרבות.
- ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוסיקה.
- ❖ הבחינה תכלול 4 יצירות מתקופות שונות: 3 יצירות לבחירה מן התקופות הטרומ קלאסית, הקלאסית, הרומנטית, והמודרנית, ויצירה ישראלית חובה.

1. יצירה מהתקופה הטרומ קלאסית; א תקופת הרנסנס א תקופת הבארוק
2. יצירה מהתקופה הקלאסית
3. יצירה מהתקופה הרומנטית; ליד / שנסון
4. יצירה אימפרסיוניסטית א יצירה מהמאה העשרים א יצירה בת-זמננו
5. יצירה ישראלית אמנותית (חובה)

החל משנת תשפ"ב מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לשירה אמנותית.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל בשירה אמנותית.
יצירות המופיעות במאגר יאושרו באופן אוטומטי, בעוד יצירות שאינן מופיעות במאגר יעברו לאישור ועדה.

- היצירות תבוצענה בשלוש שפות שונות, לפחות. יש להקפיד לשיר בשפת המקור.
- חובה לשיר את הרפרטואר בע"פ.
- יצירה אחת בלבד ניתן לבצע גם בשירת דואט, בטריו או באנסמבל.
- חובה לבחור יצירה אחת מרכזית – אריה אופראית, אריה מתוך אורטוריה, או ליד ברמה גבוהה (לדוגמה שיר אמנותי מאת שוברט).
- באריות אופראיות ובאריות מתוך אורטוריות יש לשיר את הרפרטואר בסולמות המקור.
- ביצירות ישראליות יש לבצע את תפקיד הליווי נאמן למקור (תפקיד הפסנתר, כתוב ולא באקורדים).
- אם נבחרת יצירה שאינה מוכרת או יצירה מקורית, יש לשלוח את תווי היצירה עם טופס הרסיטל.
- התלמיד יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
  - כללי – נוכחות, הופעה, יציבה.
  - טכניקה – אינטונציה, ארטיקולציה, נשימה, תמיכה, פונטיקה. יש לשים דגש על דיקציה.
  - אינטרפרטציה – פרזנטציה בע"פ, מבנה משפט, הגשת הטקסט.
  - בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לקרוא מהדף קטע סולפג'י, כולל זיהוי הסולם והמשקל, ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום תורת המוסיקה. כמו כן, התלמיד יישאל על היצירות / השירים שהוא מבצע: על המלחין, על השיר/היצירה, על התקופה, על הסגנון ועל מרכיבים מוסיקליים בולטים ביצירות.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הבגרות ברסיטל.
המחונן מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<הקלק כאן למחונן>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

ג'אז - נגינה

ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

הבחינה בג'אז-נגינה מחייבת:

א. לפחות 5 שנות נגינה רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחילופין, 6 שנות נגינה מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד, בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוזיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 קטעים: 1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה, לבחירה מהסגנונות הבאים:

1. קטע משועתק (Transcription) מהקלטה של מוסיקאי בולט מגדולי הג'אז.

• השעתוק יהיה ברמה מאתגרת ויוכיח עבודה מעמיקה ויסודית מבחינה טכנית ומוסיקלית.

• קטע השעתוק יכלול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).

• יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.

• התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.

• חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים: נגן mp3, דיסק און קי, סמארטפון. האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא השמעה באמצעות סמארטפון. **משתמשי אייפון**

מתבקשים להביא עימם מתאם.

2. בלדת ג'אז

3. קטע סווינג במהירות מתונה (medium)

4. קטע במקצב שאינו סווינג בשמיניות ישרות: Latin; Fusion; Funk; Bossa Nova

5. קטע מהיר באחד מסגנונות הג'אז

הערה: ניתן להחליף אחד מן הקטעים, מתוך סעיפים 2-5 בלבד, ביצירה מקורית או בעיבוד ליצירה מכל

תחומי המוזיקה.

❖ חובה לנגן את הקטע המשועתק בע"פ.

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.

הקלה כאן – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.

הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:

- דיוק וניקיון צלילי
- סאונד ואיכות צליל נאמנים לסגנון
- דיוק קצבי
- גיוון ועושר דינאמיים
- התלמיד יידרש לאלתר על מהלך הרמוני בקריאה מהדף (Prima Vista).
- חובה לבצע את היצירות בליווי הרכב שאינו גדול מ- 6 נגנים. הרכב זה חייב לכלול בס, תופים וכלי הרמוני.
- על הנבחנים במערכת תופים (כולל מלוויים) להביא קלאצ' ומצילות.
- התלמיד ייבדק על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב.
- חובה על התלמיד להפגין את כישוריו כמבצע יוצר בכל קטע מנוגן. יכולות אלה יופגנו בגיבוש גרסה אישית, בעיבוד, בפיסוק, ובקטעי אלטור אתגריים.
- התלמיד יידרש לאלתר בכל הקטעים תוך הפגנת שליטה סגנונית בז'אנר, במלודיה, בסולמות, בהרמוניה ובמקצבים המאפיינים אותו.
- התלמיד יגלה ידע תיאורטי ושליטה מעשית בתחום תורת המוסיקה; מרווחים, סולמות, מודוסים, סימני מפתח, כל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ודרגות הרמוניות.
- אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.
- במקרה של נגינה בכלי הקשה מלודי, קסילופון / ויברפון / מרימבה -
על הנבחן לנגן לפחות 2 קטעים מתוך ארבעת קטעי הרסיטל ב-4 מקלות

הנחיות והבהרות בנוגע לנגינה בהרכב ברסיטל ג'אז:

1. במסגרת רסיטל ג'אז ורסיטל פופ-רוק, גם כאשר יותר מתלמיד אחד מתוך ההרכב נבחן בבחינת רסיטל, לכל אחד מן התלמידים תהיה תכנית רסיטל אישית נפרדת.
2. כל תלמיד הנבחן ברסיטל באחד מסגנונות אלו, ייבחן על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב, בנוסף להיותו הנגן המוביל. במסגרת היותו הנגן המוביל, ייבחנו יכולותיו כסולן וכן כתומך ומלווה בהרכב.
3. עם זאת, ניתן לבצע עד קטע אחד משותף לשני נגנים (ולא יותר) מן ההרכב, בהינתן והקטע עומד בתנאים הבאים:

- הקטע יבוצע פעמיים – ינוגן בשתי בחינות הרסיטל השונות.
- היה ומדובר בקטע פשוט (לדוגמא מבנה סטנדרט) על שני הנבחנים לבצע אותו בגרסאות ו/או פרשנויות שונות באופן מובהק, כך שכל אחד מהם יהיה הנגן המוביל המובהק באותו קטע בבחינת הרסיטל שלו.
- היה ומדובר בקטע מורכב המביא לידי ביטוי יכולות ומיומנויות של שני הנגנים במקביל, תוך נגינת תפקידים מורכבים ומובילים, והכולל בתוכו סולואים ואלתורים של שני הנגנים, ניתן יהיה לנגן אותו בשתי הבחינות באופן זהה.

4. כל נבחן חייב להגיע עם 4 קטעים מוכנים, מתוכם שעתוק אחד (כמות הקטעים תקפה למיקוד לשנת תשפ"ב), ולהיות מוכן לבצע את כולם בהתאם לפרמטרים השונים (נגינת המנגינה, אלתור, הובלת ההרכב, וכו'). הבוחנים יבחרו את הקטעים שעליו לנגן.

5. השעתוק ברסיטל אינו חייב להיות לקוח מהכלי הראשי של הנבחן, כל עוד הוא מאתגר ומתחכם. כך יכול למשל גיטריסט לשעתק סולו של סקסופוניסט או להיפך. החשיבות העיקרית בקטע השעתוק היא מיומנויות השליטה בשפה, ב"מטבעות לשון" ובאתגרים טכניים סגנוניים.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל. המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<< [הקלק כאן למחווה](#) >>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

פופ-רוק - נגינה

ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

הבחינה בפופ-רוק מחייבת:

א. לפחות 5 שנות נגינה רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחילופין, 6 שנות נגינה מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוזיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 קטעים: 1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה, לבחירה מהסגנונות הבאים:

1. קטע ג'אז משועתק (Transcription)

חובה לנגן קטע ג'אז משועתק (Transcription) של אחד מגדולי הג'אז. מובאת לפניכם רשימה אופציונלית לנגני ג'אז מתאימים, המהווה דוגמא לרמה הנדרשת. ניתן להיעזר ברשימה זו:

- גיטרה: ווסמונגומרי, מייק סטרן, פאטמאתיני, ג'ו פאס, סקוט הנדרסון
- גיטרה בס: פול צ'מברס, רון קרט, צ'ארלסמינגוס, ג'אקופאסטוריוס
- תופים: מקס רואץ', ארט בלייקי, רוי היינס, טוני וויליאמס, בריאן בלייק
- כלי נשיפה: צ'רלי פרקר, צ'ארט בייקר, קליפורד בראון, צ'רלי פרקר, ג'ושוע רדמן
  - השעתוק יהיה ברמה מאתגרת ויוכיח עבודה מעמיקה ויסודית מבחינה טכנית ומוסיקלית.
  - קטע השעתוק יכלול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).
  - יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.
  - התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.
  - חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים: נגן mp3, דיסק און קי, סמרטפון. האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא הקלטה בסמארטפון. **משתמשי אייפון מתבקשים להביא עימם מתאם.**

2. קטע בלוז הכולל סולו מאולתר או מוכן מראש.

3. בלדת רוק/פופ

4. קטע במהירות מתונה

5. קטע במהירות גבוהה

הערה: ניתן להחליף אחד מן הקטעים, מתוך סעיפים 2-5 בלבד, ביצירה מקורית או בעיבוד ליצירה מכל תחומי המוזיקה.

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
הקלק כאן – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות

○ חובה לנגן את הקטע המשועתק בע"פ.

- הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
- דיוק וניקיון צלילי
- סאונד ואיכות צליל נאמנים לסגנון
- דיוק קצבי
- גיוון ועושר דינאמיים
- חובה לבצע את היצירות בליווי הרכב שאינו גדול מ- 6 נגנים. הרכב זה חייב לכלול בס, תופים וכלי הרמוני.
- התלמיד ייבדק על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב.
- על הנבחנים במערכת תופים (כולל מלוויים) להביא קלאצ' ומצילות
- חובה על התלמיד להפגין את כישוריו כמבצע יוצר בכל קטע מנוגן. יכולות אלה יופגנו בגיבוש גרסה אישית, בעיבוד, בפיסוק, ובקטעי אלתור אתגריים.
- התלמיד יידרש לאלתר בכל הקטעים תוך הפגנת שליטה סגנונית בז'אנר, במלודיה, בסולמות, בהרמוניה ובמקצבים המאפיינים אותו.
- התלמיד יגלה ידע תיאורטי ושליטה מעשית בתחום תורת המוזיקה; מרווחים, סולמות, מודוסים, סימני מפתח, כל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ודרגות הרמוניות.
- אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.

הנחיות והבהרות בנוגע לנגינה בהרכב ברסיטל פופ-רוק:

1. במסגרת רסיטל ג'אז ורסיטל פופ-רוק, גם כאשר יותר מתלמיד אחד מתוך ההרכב נבחן בבחינת רסיטל, לכל אחד מן התלמידים תהיה תכנית רסיטל אישית נפרדת.
2. כל תלמיד הנבחן ברסיטל באחד מסגנונות אלו, ייבחן על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב, בנוסף להיותו הנגן המוביל. במסגרת היותו הנגן המוביל, ייבחנו יכולותיו כסולן וכן כתומך ומלווה בהרכב.
3. עם זאת, ניתן לבצע עד קטע אחד משותף לשני נגנים (ולא יותר) מן ההרכב, בהינתן והקטע עומד בתנאים הבאים:
  - הקטע יבוצע פעמיים – ינוגן בשתי בחינות הרסיטל השונות.
  - היה ומדובר בקטע פשוט (לדוגמא מבנה סטנדרט) על שני הנבחנים לבצע אותו בגרסאות ו/או פרשנויות שונות באופן מובהק, כך שכל אחד מהם יהיה הנגן המוביל המובהק באותו קטע בבחינת הרסיטל שלו.
  - היה ומדובר בקטע מורכב המביא לידי ביטוי יכולות ומיומנויות של שני הנגנים במקביל, תוך נגינת תפקידים מורכבים ומובילים, והכולל בתוכו סולואים ואלתורים של שני הנגנים, ניתן יהיה לנגן אותו בשתי הבחינות באופן זהה.
4. כל נבחן חייב להגיע עם 4 קטעים מוכנים, מתוכם שעתוק אחד (כמות הקטעים תקפה למיקוד לשנת תשפ"ב), ולהיות מוכן לבצע את כולם בהתאם לפרמטרים השונים (נגינת המנגינה, אלתור, הובלת ההרכב, וכו'). הבוחנים יבחרו את הקטעים שעליו לנגן.
5. השעתוק ברסיטל אינו חייב להיות לקוח מהכלי הראשי של הנבחן, כל עוד הוא מאתגר ומתחכם. כך יכול למשל גיטריסט לשעתק סולו של סקסופוניסט או להיפך. החשיבות העיקרית בקטע השעתוק היא מיומנויות השליטה בשפה, ב"מטבעות לשון" ובאתגרים טכניים סגנוניים.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל.
המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<הקלק כאן למחווה>>>

[המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<](#)

ג'אז-פופ-רוק - שירה

ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

הבחינה בג'אז-פופ-רוק - שירה מחייבת:

א. לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחילופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי נגינה אחד בלבד טרם לימודי השירה.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוזיקה.

❖ הבחינה **תכלול 4 קטעים**: 1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה, לבחירה מהסגנונות הבאים:

1. קטע משועתק (Transcription)–

- חובה לשיר מהקלטה של זמרת/ת או נגן בולט מגדולי הג'אז.
- משועתק במדויק למקור.
- הקטע חייב לכלול אלתור; ביצוע קטע בחיקוי מדויק למקור כולל הרמוניה, מלודיה, עיבוד, סאונד, ארטיקולציה וסגנון שירה.
- קטע השעתוק יכלול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).
- יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.
- התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.
- חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים: נגן mp3, דיסק און קי, סמארטפון. האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא הקלטה בסמארטפון. **משתמשי אייפון מתבקשים להביא עימם מתאם.**

2-3. שני קטעים על פי בחירתו של הנבחן מתוך רשימת הסגנונות הבאים:

Swing; Latin Jazz; Ballad; Bebop; Modern

- כל אחד מהקטעים יכלול סולו אלתור במשך של מבנה השיר (Chorus).

4. שיר הלקוח מהרפרטואר של אחד מן הזמרים הבאים:

אריטה פרנקלין, סטיבי וונדר, כריסטינה אגילרה, ביונסה, אריקה בזו, מייקל ג'קסון, וויטני יוסטון, מריה קארי, לותר ונדרוס, אר קלי.

- יש לבצע את אחד מן הקטעים הללו בסגנון פופ-רוק או בעיבוד / גרסה ג'אזית.

5. קטע בחירה אחד בסגנון פופ-רוק או ג'אז, או קטע מקורי או עיבוד/גרסה/פרשנות אישית ברוח פופ-רוק או ברוח ג'אז מכל תחומי המוזיקה, כולל מוזיקה ישראלית.

- בכל שיר המבוצע כנדרש בסעיפים 3 ו-4 חובה לאלתר על מבנה השיר או על Riff. אין להסתפק בהצגת הנושא (Head).
- Unheard – התלמידים יתבקשו לבצע בזמן הבחינה קטע אלתור (Scat) על מהלך הרמוני פשוט המושתת על דרגות דיאטוניות.
- חובה לשיר את הקטע המשועתק בע"פ.
- הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
  - יכולת אישית גבוהה בביצוע: טכניקה קולית, אינטונציה, שליטה בנשימה, איכות צליל, דינמיקה, מנעד קולי, שליטה ברגיסטרים שונים ובמעבר שביניהם, גיוון בצבעי הקול.
  - אינטרפרטציה אישית, פיסוק מוסיקלי וטקסטואלי, עמידה על במה, הבנה מעמיקה בשפה המוסיקלית בה הוא מתמחה ויכולת ביטוי.
  - קטעים מאתגרים אשר יאפשרו לתלמיד להביא את יכולותיו האישיות לידי ביטוי.
  - שליטה סגנונית בשפת הג'אז.
  - ידע תיאורטי - היכרות ושליטה במרווחים, בסולמות, במודוסים, בסימני מפתח, בכל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ובדרגות הרמוניות.
- **חובה** לבצע את היצירות **בהרכב כלי המונה לפחות 2 כלי Rhythm Section** ולא יותר מ- 5 כלים. הרכב גדול יותר לא יורשה להשתתף. **לא ניתן לבוא עם הרכב קולי מלווה.**
- **אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.**
- בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לקרוא מהדף קטע סולפג'י ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום תורת המוזיקה. כמו כן, התלמיד יישאל על השירים שהוא מבצע: על המלחין, על השיר/היצירה, על התקופה ועל הסגנון כמו גם על מרכיבים מוסיקליים בולטים ביצירות.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<< [הקלק כאן למחווה](#) >>>

* להלן קישור לסרטון הסבר להכנת תכנית בתחום ג'אז-פופ-רוק <<< [הקלק כאן לסרטון](#) >>>

[המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<](#)

כלי הקשה

- ❖ **ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד**
- ❖ הבחינה תכלול 4 יצירות אשר יציגו שליטה של התלמיד בכלים שונים ובסגנונות שונים.
- ❖ התלמיד יידרש לבחור מסלול אחד בלבד ולהראות שליטה ברמה גבוהה באחד משלושת המסלולים הבאים:
  - **מסלול א' - כלי מקלדת (קסילופון, מרימבה, ויברפון)**
  - **מסלול ב' - מערכת תופים ורב-כלי**
  - **מסלול ג' - טימפני**

מסלול א' - כלי מקלדת (קסילופון, מרימבה, ויברפון) - 4 יצירות

- **שתי יצירות** למרימבה או לויברפון או לקסילופון:
  - ☞ חובה לנגן אחת מהיצירות ב-4 מקלות.
- אחת משתי היצירות חייבת להיות עיבוד או טרנסקריפציה ליצירה מן הרפרטואר הקלאסי לתקופותיו.
- בנוסף, יבחר התלמיד **שתי יצירות** משלוש האפשרויות הבאות:
  - יצירה אחת **לתוף קטן** - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה-Rudiments למיניהם: פרדידל לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.
  - יצירה אחת כתובה **למערכת תופים** או יצירה רב-כלית.
  - יצירה / אטיוד **לטימפני** (יצירה ל-3-4 טימפני או לחילופין ל-2 טימפני עם שינויי כיוון במהלך היצירה).

מסלול ב' - מערכת תופים ורב-כלי - 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :

- **שתי יצירות** מתוות **למערכת תופים ולרב-כלי**.
- **יצירה אחת לתוף קטן** או יצירה/אטיוד לטימפני.
- יצירה אחת **לתוף קטן** - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה-Rudiments למיניהם: פרדידל לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.
- **יצירה / אטיוד לטימפני** - יצירה ל-3-4 טימפני או לחילופין ל-2 טימפני עם שינויי כיוון במהלך היצירה.
- **יצירה אחת לכלי מקלדת (קסילופון / מרימבה / ויברפון)**.

מסלול ג' – טימפני – 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :

- **שתיים או שלוש יצירות לטימפני:**
  - היצירות יהיו כתובות לסט של 3-4 טימפני.
על התלמיד להוכיח שליטה בשינויי כיוון, אטימה וכיו"ב.
- **יצירה אחת לתוף קטן** אן יצירה מתווה **למערכת תופים** אן **רב-כלי**.
  - יצירה אחת לתוף קטן - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה- Rudiments למיניהם: פרדידל לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.
- **יצירה אחת לכלי מקלדת** (קסילופון / מרימבה / ויברפון).

* על מנת להגיע לתוצאות המספקות/המרביות יינתן ממוצע משקלל את הציון

כ-75% לכלי ראשי ו-25% לכלי משני.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הבגרות בריטל. המחונן מתאר את מהלך בחינת הריטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הריטל. <<הקלק כאן למחונן>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<

כלים עתיקים

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מתקופת הבארוק האיטלקי המוקדם או מתקופת הרנסנס
2. יצירה מתקופת הבארוק
3. יצירה מתקופת הבארוק הצרפתי או יצירה קאמרית (ניתן לנגן בדואט)
4. יצירה מהתקופה המודרנית או בת-זמננו
5. יצירה ישראלית

- חובה לנגן לפחות בשני סוגים של חליליות (סופרן, אלט).
- היצירה המרכזית בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות.
  - חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.
- נגינה בעל-פה של יתר היצירות בתכנית הבחינה (למעט היצירה המרכזית) תזכה את הנבחן עד 6 נקודות "בונוס".

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לחליליות.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל בחליליות.
יצירות המופיעות במאגר יאושרו באופן אוטומטי, בעוד יצירות שאינן מופיעות במאגר יעברו לאישור ועדה

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הברגרות ברסיטל.
המחונן מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<[הקלק כאן למחונן](#)>>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

מוסיקה ערבית מזרחית

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד.

❖ פרטואר הבחינה יכלול 4 יצירות לבחירה ממספר סגנונות שונים אשר בנויים על יותר מאסכולה אחת כמפורט להלן:

1. קטע מן האסכולה התורכית

2. קטע מן האסכולה הערבית

3. קטע מן האסכולה העיראקית או פולקלור ערבי

4. קטע מודרני

5. קטע אלתור במקום מסוים (3 - 4 דקות)

- על התלמיד לגלות ידע ולבצע לפחות וריאציה אחת על מקצב נתון (מתוך הקטעים המוסיקליים שהוא מנגן).
- בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לנגן קטע בקריאה ראשונה מהדף (Prima Vista) ברמת נגינה תואמת.
- בנוסף, התלמיד יגלה ידע בתורת המוסיקה המזרחית ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הברגות ברסיטל.
המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<הקלק כאן למחווה>>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

כלים עממיים

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מהתקופה הטרום קלאסית

2. יצירה מהתקופה הקלאסית

3. יצירה מהתקופה הרומנטית

4. יצירה אימפרסיוניסטית או בת-זמננו

5. יצירה ישראלית

▪ בהרכבת התכנית יש לתת עדיפות לספרות מקורית. יצירה אחת לפחות, חייבת להיות מקורית.

▪ יצירה אחת בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות (וריאציות, סונטה, קונצרטו).

○ חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.

נגינה בעל-פה של יתר היצירות בתכנית הבחינה (למעט היצירה המרכזית) תזכה את הנבחן עד 6 נקודות "בונוס".

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל.
המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זו הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<הקלה כאן למחווה>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

קומפוזיציה

- ❖ **ניתן להבחין ברמה של 5 יח"ל בלבד.**
- ❖ תלמידים מוכשרים בעלי רקע עשיר בנגינה (לפחות 6 שנות נגינה) ובלמודי תורת המוזיקה: תיאוריה, סולפג'י, הרמוניה וספרות המוזיקה (לפחות 3 שנים) שמשותפים באופן קבוע בשיעורים יחידניים בתחום הקומפוזיציה, יכולים לגשת לבחינת בגרות מוזיקה-קומפוזיציה.
חובה לפרט מהלך לימודים אלה בסעיף "קורות חיים" בטופס נבחן ולצרף אליו שתי המלצות:
  - א. של המורה לקומפוזיציה.
  - ב. של המורה לנגינה על הכלי.
- ❖ בחינת הבגרות בקומפוזיציה תכלול 2 יצירות כתובות לכלים שונים בסגנונות שונים מתחום המוזיקה המערבית האמנותית.
  - **יצירה אחת לכלי סולו בליווי פסנתר או אנסמבל**
  - **יצירה אחת להרכב קאמרי קטן** (מינימום 3- כלי נגינה/קולות).
    - משך הזמן המינימאלי לכל יצירה הוא כ- 30: 2 דקות.
    - יצירה בעלת היקף גדול בזמן או בתזמור יכולה להיחשב במקום שתי יצירות קצרות.
    - הכתיבה צריכה להיות תואמת לכלי לו נכתבה היצירה ולהתבסס על ידע ועל המיומנויות הבאות:
      - טיפול במוטיב: צמצום והרחבה
      - משפטים מוסיקליים בסיסיים: סימטריה וא-סימטריה
      - בניית צורות קטנות בסיסיות
      - ארטיקולציה ויסודות תזמור בסיסיים
      - טכניקה בסיסית של הרמוניה מערבית
      - אמצעים קונטרפונקטיים בסיסיים ומורכבים
- תיק העבודות יכלול:
  - **2 יצירות מודפסות.**
  - **הקלטות של 2 יצירות** (רצוי הקלטה אחת בביצוע חי).
  - **עבודה עיונית נלווית.** חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה.
- ❖ הגשת היצירות לבחינת הרסיטל בקומפוזיציה תתבצע בחודש מרץ 2022, ותיעשה באופן מקוון בהעלאת קבצים לענן באמצעות קישור. אנא היערכו לכך מראש.
- ❖ הבחינות הפרונטליות במעמד בוחן תתקיימנה עד סוף חודש מאי 2022.

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

העבודה העיונית הנלווית בתחום הקלאסי

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – <<< הקלק כאן לצפייה >>>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין הנגינה/השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה לבוחנים ביום הבחינה. לא לתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי מורה לכלי.
- ❖ היקף העבודה עד 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של פרק אחד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. **מבוא** (עמוד אחד בלבד) ובו הנקודות הבאות:

- תולדות חייו של המלחין (בקצרה)
- ציון יצירותיו המרכזיות של המלחין
- סקירה קצרה על התקופה תוך התייחסות למהלכים מרכזיים בהיסטוריה בכלל ומוסיקה בפרט
- סגנון היצירה

3. **ניתוח מוסיקלי** (6-7 עמודים) של פרק אחד בלבד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל.

- בניתוח יש להתייחס למרכיבים המוסיקליים הבאים: מלודיה, מוטיבים מרכזיים, מהלכים הרמוניים בולטים וטונאליות, תבניות ריתמיות, מבנה היצירה ומרכיבים צורניים מרכזיים, דרכי עיבוד ומרקם.
- מומלץ להתייחס לייחודיות של כלי הנגינה כמו גם להיבט הביצוע. **חובה לשלב דוגמאות תווים.**

במהלך הבחינה יישאל התלמיד על אודות המרכיבים המוסיקליים של הפרק המנותח בעבודה העיונית הנלווית. **שליטה וידע הנבחן בתחום זה יהוו חלק מהציון.**

4. **סיכום העבודה:**

- המרכיבים המוסיקליים הבולטים ביצירה
- אינטרפרטציה אישית

5. **נספח** - תווים של הפרק המנותח.

העבודה העיונית הנלווית בתחום שירה אמנותית

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – <<< הקלק כאן לצפייה >>>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה לבוחנים ביום הבחינה. לא תתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי המורה לשירה.
- ❖ היקף העבודה לפחות 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של יצירה אחת מתוך היצירות המבוצעות ברסיטל, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. מבוא (עמוד אחד בלבד)

- על המשורר ועל המלחין
- סגנון השיר / היצירה (ליד, אופרה, תקופה)

3. ניתוח טקסטואלי (1-2 עמודים)

- מילות השיר / האריה / הליד, כולל תרגום לעברית

4. ניתוח מוסיקלי (3-4 עמודים)

- בנייתו יש להתייחס למרכיבים המוסיקליים הבאים: מלודיה, מרקם, מהלכים הרמוניים בולטים, תבניות מקצב בולטות, מבנה השיר, מוטיבים מרכזיים, טונאליות ודרכי עיבוד.
- חובה לשלב דוגמאות תווים. יש לצרף את התווים במלואם.

5. סיכום

- הקשר בין הטקסט למוסיקה
- אינטרפרטציה אישית

6. פירוט קצר של כל יצירות הרסיטל (עמוד אחד בלבד)

- שם היצירה (מנין לקוחה, שם האופרה, הדמות)
- שם המלחין - שנים/תקופה
- שם המשורר - שנים/תקופה
- תוכן היצירה ב- 2-3 משפטים.

העבודה העיונית הנלווית בתחומי הג'אז, הפופ והרוק

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – <<הקלק כאן לצפייה>>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין הנגינה/השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה לבוחנים ביום הבחינה. לא תתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי מורה לכלי.
- ❖ היקף העבודה עד 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של פרק אחד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. העבודה תתמקד באחת מהיצירות המבוצעות ברסיטל לפי הפירוט הבא:

- הרקע ההיסטורי של המבצע, המלחין והסגנון (עד 2 עמודים).
- המרכיב החשוב ביותר בעבודה הוא הניתוח המוסיקלי (עד 6 עמודים).
יש להתייחס בניתוח לנושאים הבאים:

א. מבנה היצירה (לדוגמה: מבנה AABA).

ב. טונליות (כולל שינויי סולם בחלקים השונים, במידה ויש).

ג. ניתוח מלודי הכולל תיאור של המוטיבים המרכזיים ביצירה, קווי מתאר (קונטור), מרווחים אופייניים, שימוש בצלילים הזרים לסולם, ניתוח התבניות הריתמיות והמלודיות (סקוונצות), תיאור המאפיינים הסגנוניים, וכיו"ב. יש להדגים זאת על גבי התווים בגוף הניתוח.

ד. ניתוח הרמוני בדרגות, בספרות רומיות (דרגות דיאטוניות, דומיננטה שניונית, מינוריזציה ומיקסטורות אחרות, שביעית שניונית, תחליפים טריטוניים וכדו').

ה. על הנבחנים בשירה לנתח את השיר גם מבחינה טקסטואלית.

3. נספח הכולל את תווי היצירה (Chart/Lead Sheet), ניתוח הרמוני ומלודי בגוף התווים ומילות השיר

(במידה ומדובר בטקסט מולחן).

❖ מעבר לדרישות הניתוח הבסיסיות, ניתן להתמקד בעבודה בנושאים מגוונים, זאת בתנאי שרמת ההתעמקות תהיה גבוהה ומגובה במונחים מוסיקליים מקצועיים.

דוגמאות לסוגים שונים של עבודות:

1. עבודה המתמקדת בניתוח סולו מתוך הקלטה של היצירה (מאפיינים סגנוניים באלתור, שימוש בסולמות כגון מוקטן, אלטרד וכדו', שימוש בטנשנים והולכת קולות Guide Tones, חשיבה ריתמית וכדו').
2. עבודה המתמקדת בהלחנה ובקשר שבין הלחן לטקסט מבחינה מלודית והרמונית.
3. השוואת המאפיינים המוסיקליים בשני ביצועים שונים של אותו השיר (עיבוד, טמפו, פרשנות הרמונית ומלודית וכדו').
4. השוואת המאפיינים המוסיקליים של שני מאלתרים שונים על אותו השיר (ניתוח מלודי ביחס להרמוניה, חשיבה ריתמית, פיתוח מלודי וכדו').

- ❖ על הנבחנים להתמצא בפרטי העבודה העיונית.
- ❖ הגשת עבודה נלווית, שאינה מגובה בידע תיאורטי, תגרום להורדת ציון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על המוזיקה

העבודה העיונית הנלווית בתחום הקומפוזיציה

❖ מטרת העבודה העיונית היא ליצור זיקות גומלין בין היצירות המקוריות שנכתבו על ידי התלמיד ובין יצירות מופת המשקפות פרספקטיבה היסטורית-מוסיקלית.

❖ העבודה תכלול:

1. נושא מרכזי לפיו נכתבו היצירות על ידי התלמיד.
2. ניתוח מוסיקלי שכולל את המרכיבים הבאים: קווים מלודיים, תבניות ריתמיות, אמצעי הבעה, דינמיקה, ביצוע ונקודות נוספות בהתאם ליצירה המנותחת.
3. פרשנות קומפוזיטורית שתבוא לידי ביטוי בזווית שונות, כמו ניתוח השוואתי של ז'אנרים/צורות מוסיקליות שונות, מרכיבים סגנוניים שונים, תזמור וכיו"ב.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על המוזיקה

אופן ההתקשרות

- ❖ קשר עם הפיקוח על החינוך המוסיקלי
- הפנייה לפיקוח תיעשה אך ורק ע"י הנהלת בית הספר באמצעות דואר אלקטרוני בלבד שכתובתו :

Recitalim@y-noam.com

בכל פנייה נא לציין שם משפחה ושם פרטי בתוספת מס' תעודת זהות על מנת שנוכל להשיב לפנייתכם במהירות וביעילות.

- פניות של הורים / תלמידים לא תיענינה.

בברכה,

בצלאל קופרווסר
מפמ"ר מוזיקה

העתקים :

דר' מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' מיקי בנאי, מנהלת אגף אמנויות
גב' דסי בארי, מנהלת האגף לחינוך על יסודי
מר דויד גל, מנהל אגף הבחינות
מר רן נחום, מרכז בחינות בגרות מוזיקה-רסיטל

